

Szerkesztői iroda
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház).
bőv. a lap szellemi részét megillető közle-
mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
Egész évre 32 korona.
Félre 16 korona.
Negyedévre 8 korona.
Egy hóra 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
ünneppnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

Népiparfejlesztés.

Kolozsvár, márcz. 31.

Hazánk egyes vidékein valamikor virágzó és jólvezető háziipart tűzött a nép. A talán tetszetősebb külsejű és olcsóbb, de föltétlenül silányabb külföldi, gyári termék azonban egészen tönkretette. A népi ipar nem előre, de jó ideig visszafelé fejlődött; s csak a legutolsó években kelt ismét életre a kormány, testületek és egyesek közreműködésével és történetek némi lépések az iránt, hogy a népek ezen ez uton állandó bevételi forrása nyíljon meg.

Ugocsa vármegyében hat év óta iparfejlesztő bizottság működik. Szerény eszközeivel számottevő eredményt ért el máris. Erdemesnek találjuk, hogy munkásságával bővebben foglalkozunk. A szegény, gyakran saját magával is teljesen tehetetlen hegyvidéki népet felrázni igyekeznek közönyéből, hogy elég volt a nyomorúságból — lásson hozzá, hogy jobb napok viradjanak rája. Többet ér az a szegénynek, ha munkája gyümölcsét fogyasztja, mintha alamsza kényerén ragódnék.

A nyers munkaerő fejlesztésére minden rendelkezésre áll eszközt meg kell fogunk. Ne a kályha mellett, vagy a kocsnában pálinkás üveget szorongatva, töltse a munkabíró telet. Találjon elfoglaltságot, amelyre néve a társadalmi vezetők jelöljék ki az utat.

Az ugocsaiknak három telepén virágzó kőszár ipar fejlődött ki. A múlt évben az előtte való év termésének a kétszeresét állították elő; több mint 45 ezer darabot, amelyből 31 ezer darabot már értékesítettek is. Veresmart községben, ahol olyanok a mezőgazdasági viszonyok, hogy a nép nyáron sem talál magának teljes elfoglaltságot, egész éven át tartott a telep működése. A gyakorlatban munkások díszesebb kőszárak előállítására is foglalkoznak, amelyek kényesebb ízlésűeknek is megfelelnek. Készítenek ezenkívül veranda- butorokat, utazó kosarakat, virág és munka-asztalokat, újság, kefé- és kendőtartókat, kocsikákat, bababutorzatot stb.

Veresmarton valódi áldással fejlődött a kőszár ipar. A fonók csak fonással foglalkoznak. A vessző termelés a többi családtag végzi: öregek asszonyok gyermekek. Érdekes, hogy míg Ugocsa vármegye többi községeit a nagyművi kivándorlás szinte megtizedelte, az a község nem szaporította a kivándorlókat. A község ismételt tanköteles gyermekei bekerülnek a község összes adóját.

A három kőszár ipar községben, Veresmarton, Sásváron és Péteralván összesen 142 munkás foglalkozott az elmúlt évben kőszárkészítéssel. Kerestek közül 13 ezer koronát. Mily hatalmas összeg ez annak a szegény népnek!

TÁRCZA.

Lefelé az uton . . .

Irta: Balog Endre.

Oda kinn az ébredő istenasszony bontogatta a fát. Szakadozó hófelhők mögül nyájas nap sugarak esik oda a sapadt asz-
zony lecsukott pilláit, pirosat rálehel a fehé-
r bőrre, s attól piros lesz az, bágyadt
melegével körülöleli a fagyos ajkakat s
azokba visszatér a vér . . . A fától bomlik
tovább . . . A lecsukott pillák fölnyílnak s
az arcon megjelenik a derű, a mosoly,
az élet.

A feltámadott istenasszony végig járja az ő ligeteit s nyomában megfőrik a pán-
czél, megenged a föld és megindul a cser-
mely. Megindul a forrás, megnyílnak a róna
s az első lepkepar boldog röpkédése, az első
hószirm virágfakadása mintha a kike-
let kőfogója volna.

Feltárom az ablakot. Üde, tavaszi lég
csap arczomba. Valahonnan mintha nyájkol-
ompolás hallatsza . . . Az erdő egyik ol-
dalán most olvad a jég, a másikon paraszt-
lánykák ibolyát szednek. A fák oldalán meg-
kopog a harkály; az ágak között pedig meg-
szólal a kakuk s fenn, messze — magasan
trillázik a pacsirta.

Az elmúlás küzd a feltámadással.

Látja, gyermekem, még ez a csendes
kép is küzdelemről beszél, hát aztán az a
nyüzsgő, kavargó nagyváros, a melynek for-
gatagában ön könnyű szívvel, apró pirrhi-
nyi léptekkel gyorsan siet tova könyveivel
hona alatt és sok-sok titkos szöngőssé szí-
vesekjében, mint a meleg nap sugarát, ibolya
illat, ébredő tavasz oda belopkodik. Mit
tud ön azokról! Ne is tudjon sok. Marad-
jon meg a jó, a szelíd kis Margitnak, a ki

De mennyi fűzet kell még ültetnünk és
hány falu népét megtanítanunk a kőszár-
fonásra, amíg kőszárúért nem leszünk
kénytelenek idegenbe küldeni a pénzt
Csak egyedül Ausztria többet eltesz
tőlünk évente fél millió koronánál. Még
nyírfaseprőt is hozhatunk innét.

Fából készült eszközökről, butorok-
ért több mint 10 millió vándorol évente
idegenbe. (A magyar együgyűségére nem
szükséges többet felhozunk!)

Az ugocsa kőszár ipar az azt terve-
zik, hogy legközelebb szövetségbe tö-
mörülnek. Beszerzik a munka megköny-
nyítására a szükséges gépeket és esz-
közöket, hogy a finomabb árut töme-
gesebben állíthassák elő. Kívánjuk, hogy
szerecsse kísérje a vállalkozást!

Felemlítendő, mint az ugocsa ipar-
fejlesztő bizottság munkásságának erem-
nye, hogy Nagy-Rákóczi, ahol a nép
faiparral foglalkozik, ez uton a múlt
évben 3232 korona keresethez jutott. A
bábonyi nyírseprő készítőket 27 ezer darab
seprőért 2424 koronát kaptak. Az öly-
vösi gubakészítő háziparások 8503 kgr.
gyapjút dolgoztak fel az 1903. év fo-
lyamán. A fazekas háziipar a nagysző-
lősi fazekasoknak 3016 koronát hozott.
A vászonszővő háziiparra nézveis fol-
tak kísérletek és van rá remény, hogy
idővel ez is nagyobb jövedelem forrása
lesz az ottani népnek.

Ugocsa vármegye példája vonzó
lehet és kíváncsi is, hogy követőkre
találjon. Neveljük a népet az akarat-
erőt, a tudás vágyát; foglalkoztassuk,
ez a legjobb módszer az elégtelenség
megszüntetésére. Éhez, munkátlan em-
bertől ne várunk sokat, mert az arra
képtelen.

Ujabb mozgósítási hírek.

++++

A hadügyi kormány részéről ismételt
megszólaltatnak azok a hírek, minthogyha
Magyarország és Ausztria hadereje a macedó-
niai forrongás miatt már a közeli időben a
Balkán-félsziget felé mozgósíttatnak. Ennek
daczára folyton megismétlődnek a mozgósítá-
si előkészületekre vonatkozó tudósítások.
Ma egyik lapírtás — mint ő írja — a le-
hető legkomolyabb helyről vett értesítése
alapján a következő mozgósítási vészirrel
lepte meg olvasóit:

A közös hadsereg csapatait koncentrá-
lák s a jövő hónap, vagyis április tizenöt-
dikén kezdetét veszi a részleges mozgósítás.
A terveket már teljesen kidolgozták s a ka-
tonai vezetés az államvasutak elnökség-
tárgya útján, szigorú titoktartás mellett hi-
vatalos uton tudomásra hozta a nagyobb
vasúti állomások vezetőinek úgy Ausztriában,
mint Magyarországon, hogy gyűjtsék össze
az összes kocsikat (fedele teherkocsikat) a
nagyobb vasúti központokba. Így Aradon
április tizenötödikéig 300, Budapesten 1200,
Zágrábban 200, Triesztben, Grácban, Bécs-

ben és még több közlekedési csomóponton 200,
300, 400, ilyen fedelese fehércosinak kell a
hadvezetőség rendelkezésére állania.

A katonai vezetés egyúttal megfelelő
formában tudomásra hozta mindazoknak a
vasúti hivatalnokoknak, a kik katonai kö-
telezettség alatt állanak, hogy behívó levélük
figyelmükre kívül hagyásával mindaddig, míg
újabb értesítést nem kapnak újabb beosztá-
sukról, a vasúti vonalon kell maradniuk és
hivatalukban kötelesek tovább szolgálatot tel-
jesíteni a katonai mozgósítás körül.

Ez az értesítés csak a napokban érke-
zett le a vasúti tisztviselőkhöz. Csakhamar
újabb szigorú rendelet is érkezett a magyar
államvasutak igazgatóságától. A rendelet meg-
hagyja a vasúti állomások főnökeinek, hogy
Bosznia felé irányuló vonatra április 3-ától
kezdve semmiféle teherátvitelt nem szabad fel-
venniük.

A vasúti vonalakon és nagyobb vasúti
közponatokon tehát nagyban folynak a ké-
szülődések, de a nagy titokról mindeztideig
csak nagyon kevesen tudnak s a beavatot-
takat is a legnagyobb, legszigorúbb titok-
tartásra kötelezték.

A háború.

Még nem is volt valamire való
csata a hadviselő felk között s az orosz
főhadvezér egyik barátja már is figyel-
meztette az orosz kormányt, hogy mi-
nél sürgősebben küldjön további csapa-
tokat harctérre, mert a Japán végső
csatában 600.000 főnyi sereget képes a
harctérre vezetni. Ez a jóbát vagy na-
gyon megijed, teljesen tájékozatlan
Japán hadereje felől, mert különben
tudnia kellene, hogy Japán egész had-
serege sem tesz ki fél millió embernél
többet és ezt mind még sem vezetheti a
harctérre.

Az oroszok különben nem is gon-
doltak sokat a barát figyelmeztetésével.
Sem a csapatkivétel nem siettetik, sem
új csapatok elindításáról nem gondos-
kodnak, sőt fővezérek elszállásolását
olyan körülményes pompával készítik
elő a harctérre, mintha uralkodónak
látogatásáról volna szó, aki néhány
kellemes napot akar tölteni Mandzsú-
országon.

Székely ügyek.*

Páll István.

A székely ügyek fölött gyakran gondol-
kozza sokszor merül föl az a kérdés, hogy
lett-e valami haszna a tunsági székely kon-
gresszusnak? Azt hiszem, hogy senki sincs, a
ki azt merné mondani, hogy nem lett. Én
meg határozottan merem állítani, hogy nagyon
sok irányban lett ugyiszlva kismáthatalan
haszna — ha észrevétlenül is.

*) A Kézdi-Vásárhelyen megjelenő: Székely,
földi* című újságjából vettük át ezt a kiváló tollal és
széleskörű alaposággal megírt cikket.

A kongresszus összefoglalta és felsorolta
a székelység bajait, a figyelmet feljelle fordí-
totta, foglalkozni kezdekkel vele itthon és
mindenütt a társadalom részéről. Székely tár-
saságok alakultak mindenfelé, a melyek va-
lóban szeretettel karolják fel a székely ügyet
és fáradságtalanul dolgoznak érdekében; üd-
vös munkát végeznek mindenhol, de külön-
ösen nem feladatuk van a székelyföldön ki-
vül a nagyobb városokban a cselédséget il-
letőleg, a melyet törekednek az elzűlléstől
megmenteni, hogy az lehetőleg épen kerül-
jön ősi fészékhez vissza.

Azonban a kongresszus a székelymen-
tést idehaza a székelyföldön vallotta felada-
tának és programot is erre vonatkozólag
dolgozta ki — állapította meg. Ez tekintet
állami érdekek. És hálásan kell elismerni
mindazt, a mit az állam a székelység érde-
kében itthon tett és tesz. A székely kor-
mánybizottságnak és a miniszteri kirendelt-
ségnek hasznos munkája kétségszövevényhatat-
lan, elismerésre méltó. Várjuk, mohón vár-
juk buzgó munkásságának az eredményét,
illetve a látatját. Látatját, mert — ismételve
mondom, hogy eredménytelenségről beszélni
nem szabad, de azért a nagy munkásságnak
látatja még nem igen van. A túrelmetlen-
kedőknek ugyan oda lehet mondani, hogy régi
bajokról és nagy munkáról levén szó, idő
kell a míg azokon láthatólag segítve lesz;
de mégis érthető, ha itt az erős szorongás
— nagy nyomorúság, amott meg a fajsze-
retet az eredményből már valamit látni is
szeretne.

Szégynel és sajnálkozással kell beva-
lani, hogy annyira hátra voltunk maradvá,
hogy egész tanulmányt kellett és kell kifej-
teni, hogy itt-ott a vidék szerint mi módon
lehet és kell a székelységen segíteni. Nyilat-
kozni kellett a fölött, hogy iparosnak-e? gaz-
dának való-e a székely? melyik téren adta
inkább hajlamának jelét? és mit kell már
most érdekében tenni? Valóban nemcsak sajná-
latos, de még szegény is tadjunknak ez a
nagy hátramaradása. Hiába! árva voltunk,
nem volt népünknek jóakarója, utbaigazítója,
támogatója. No, de most már elég jóakaró
támogatásban részesülünk és igyekezzünk
annak hasznát venni, a mielőtt magunkra
hagyatnánk. Már is lehet hangokat hallani,
hogy a vármegyey magyarság még
elhagyatottabb állapotban van, mint a szé-
kelység és avval senki sem törődik. Meg-
történhetik, hogy a figyelem tőlünk eltor-
dál, vagy legalább is megoszlik a székelység
és vármegyey magyarság között és akkor mind-
járt kevesebb jut a segélyből egy helyre.

En az ügynek erkölcsi, egyházi és iskolai
oldalával foglalkozván, oly téren mozgok,
hogy itt valóban nehéz az eredményt látni.

Nem tudom, hogy az erkölcsi állapotok
javultak-e? Mert valóban fáj még ki is mon-
dani, hogy ebben a tekintetben minő rossz
hire volt a székelynek. Ide vonatkozólag el-
mondom a következőket:

A székely kongresszusról nagy társasá-
gal utaztam el, férfiakból és nőkből álló elő-
kelő társaság volt egyenesen erdélyiek és
erdélyenkívüliek, köztük a kongresszus leg-
távolabbi jött tagja Molecz Dani országgyű-
lési képviselő Pozsonyból (Szilágyi D.
utódja) ott volt Balogh Vilmos miniszteri
tanácsos is, a kit a földmívelésügyi miniszter
éppen tanulmányi szempontból küldött a
kongresszusra. Érthető, hogy a társalgás ut-
közben leginkább a székelyekről folyt. Szó
volt azoknak fény és árnyoldalairól. Tudak-
ozódtam — beszél az egyik — tudakozó-
zódtam a székelyekről minden irányban és
olyan nyilatkozatot is hallottam, hogy a sze-
kelység úgy meg van romolva erkölcsileg
testben és lélekben, hogy ezzel a generáció-

délyes, fölcsalatott szilajság . . . Azt nem tudta
utána csinálni senki!

S a szürke poéta büszke volt a tudomá-
nyára. Érezte, hogy felette áll a többi tár-
sainak s ez elbizakodottá tette. Aztán nem
is volt, a ki intse, támogassa.

Az erős apai kar ott pihent valahol az
egymást elhaltól száraz levelek alatt s an-
nak hiányában felnőtt ő is, mint a futó sze-
derina vékonyan magosan, de támasz nélkül
és törékenyen.

Az ábrándos szürke kisasszonyok elhall-
gatták a nótáit és megtanultak azokból —
szeretni. Hol őt, hol mást. Az ő lelke azon-
ban sokkal magasabban szárnyalt, semhogy
azokhoz leereszkedett volna.

Tele volt a szürke sok-sok névtelen ábrá-
dál, egymást kergető, egymásba omló
rózsaszínű álomokkal. Várt valami hangot,
váratlan, merészt, a mi egyszerre káprázta-
sát ki fogja ragadni a földhöz kötő nyűgök,
rögök közül s magával viszi fel, fel a halha-
latlanság, a dicsőség tisztá, azúros, mámoros
felhők közé. Mit mondjak róla? poéta volt.
Nagyra vágyott.

A maga fajta szürke lánykák nem tet-
szettek neki. Fel, a világitó diadalmas napba
szeretett volna berepülni s nem vette észre,
hogy az ő szárnyai is csak közönséges töré-
keny, gyöngye madár-szárnyak. Dalolt, dalolt
Addig dalolt, a míg eldallotta a szívét. Bo-
lados szívével, madárlelkével beleszeretett
egy valóságos szép asszonyba, kinek haja,
arca épen olyan igéző volt, mint a magáé,
gyermekem, csak a lelke volt üres, kaczer,
számító. . .

Szegény kis dalnok! eldöngött nap-
estig a fényes palota előtt, lesve a pillanatot,
hogy azt a villanyos hajtekercset csak tá-
volról is megláthassa. Mikor eljött az éj, rá
szállott az ablak előtt hajlongó rózsaszín
s onnan sirta el a legszebb, legkeservesebb nótá-
t. Lehet, hogy hallotta benn az, akinek
szólt, talán felelt is rá az ő hárfahangján . . .
mit tudom én!

Kiadóhivatal:
Kolozsvár, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi — hirdetési ár
8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor

Ngiltéri cikkek garmond sora után
40 fillér fizetendő.

val foglalkozni kárbavesztett munka; meg kell
várni amíg ez kipusztult és oda kell hatni,
hogy helyébe ép nemzedék következék. —
Tartok tőle — szól a társaság egyik bpesti
nőtagja, hogy úgy járunk mi is a székelyek-
kel, mint József főherceg az ő özgányaival.

Képzeltetni, hogy minő hatással volt
reám ezeket hallani. Mondhatom, hogy any-
nyira beveresődtek a lelkembe, hogy nincs
nap, hogy eszembe ne jutnának. Ime! ilyen
hire volt akkor a székelynek, így vélekedtek
róla a székely kongresszus alkalmával. Min-
denképen szomorú, de mégis legszomorubb
volna a dologban az, ha az igaz is volna.

Mi, a kik a székelyföldön kívül élünk,
tudjuk, hogy minket ugyan erős érzésű ma-
gyar — és itt-ott elég munkabíró — fajnak
tartanak és azért munkát igénylő állásra
alkalmazzanak is! de minket bizony valami
nagyon erősen, nem igen szeretnek, sőt irán-
tunk általában ellenszenves érzéssel vannak.
Nincsenek modorunkkal — erkölcsi értékünk-
kel megelégedve. Hogy van-e ok erre? nincs
mit felelni rá. Az tagadhatatlan, hogy sok
kiváló jótulajdonosunk mellett is egy kissé
szőgletesek — darabosok vagyunk, nem
eléggé nyitnak — egyenesek, tökéletlenek;
a székely csavarosság — furfangközmondá-
sok, irigyek vagyunk és veszekedők; ked-
vünk van alattomban másokat kijátszani, ki-
figurálni, megszurni, megdöfni, valami féle-
képen ártani. Ezek bizony nem valami sze-
retetre méltó tulajdonságok; ezek bizony
bennünket valami rokonszenvesse nem tesz-
nek. Erkölcsünket tehát meg kell javítanunk,
édes voltunkat egy kissé lecsiszolnunk. Mind-
ezekben legtöbbet segíthet a templom és az
iskola.

IRODALOM.

Magyar czipész szakkönyv. E cím
alatt egy nagy nyolczad alakban 121 oldalra
terjedő szakmunka jelent meg Lengyel Ká-
roly kolozsvári czipészmeister tollából. Ha
az érdekes és igazán szakértelemmel írott
könyvet végig lapozzuk, örömmel tapasztal-
juk, hogy e nemből szegényes szakirodal-
munk minden tekintetben nemcsak uttörő,
de értékes művel gyarapodott. A szerző mű-
vének bevezetésében elmondja, hogy meny-
nyire fontos gazdasági szempontból is, hogy
a lábruházata minden követelménynek meg-
feleljen. Hiszen ez olyan természetesen dolog
s fájdalom, hogy nálunk még csak most
kezdenek arra rájönni, hogy egy kényelmes
czipő mennyire megbecsülhetetlen. Meg el-
lenben egy rosszul szabott, rosszul készített
czipő valóban kinszenvedésnek teszi ki az
embert s egészségi szempontból is veszede-
mes. Lengyel ezekre egy képzett és gon-
dolkozó szakember tudásával mutat rá s az-
után könyvének első fejezetében a czipé-
szetre vonatkozó mértani ismeret érintésé-
vel rátér a mértani szabás rendszerére. Rész-
letesen és könnyen érthető modorban, ábrá-
kkal illusztrálva fejtegeti és tanítja a za-
baszabot a lábbelik összes neveire vo-
natkozólag. Tárgyat olyan részletesen öleli
föl, hogy laikus ember szinte elbámul
azon, hogy mily mindenre kell hogy kiter-
jedjen egy igazi szakember és valódi mester
figyelme és tudása. A könyv kiter arra is,
hogy a rendelkezésre fejtődjött lábakra ho-

Csak azt tudom, hogy a kis poéta min-
dig szomorubb lesz. Érezte bizonyára, hogy
bolygó tűz az ő dalja, mely elég a nélkül,
hogy lángra gyujthatna valamit. A nóták
pedig teremtek. Szébbnél szebbek, édesek,
megható, mikben egy szív minden reménye,
minden érzelmek ki volt fejezve. Mert hát
madár volt a szegény dalnok, de azért volt
szíve s talán igen is jó szíve ahhoz a kaczer
asszonyhoz.

Mondjam tovább, mi volt a vége? —
Hát a mi nálunk embereknek is szokott lenni. A
kis poéta elkorhelyedett, semmivé lett. A
szíve megtört, kiégett, mint a csillag fénye
s azután lehullott a rög közé, a porba. A dal
elfogyott ajkán, hisz annak, kiért egész lel-
két kiöntötte, ugyis hasztalanul dalolt. Nem
is dalolt többet.

Mikor utoljára láttam, szürke volt, vég-
telenül, kopott és szomorú. Most már a be-
tyár verések voltak jóbarátai, kiket azelőtt
meg sem látott. Azokkal korhelykedett, azok-
kal zúzott el.

Aztán nem láttam többet.

S pedig mikor a kikelet megzendíti éb-
resztő szöszát mindig várom, hogy mikor fog
újra felcsengeni a régi dal búvóloin, ábrán-
dosan, mint egykor régen.

Vájjon meddig várom?

Eddig a mese. Ugy-e ügyetlen mese? —
Hát a milvet az élet adhat. De mi baja, gyer-
mekem? Keze reszket s zemeit mintha bán-
taná valami. . . A hideg? a kályha? — No
jaj, majd felszítom a tüzet s aztán csak ál-
modjék tovább szürke poétáról, dali madár-
ról, pásztortúról . . . Én majd hallgatom a
tavaszi éjszaka csodálatos, egyhangú csönd-
jét, a mibe bele kiabál a fészékbe siető lápi
kacsa rikácsoló hangja.

gyan és miként kell mértéket venni és hogyan kell a rendellenes lábra cipőt készíteni, hogy az a csinnak és a csészerségnek is megfeleljen. Ezt a derék magyar szakmunkát csak szakember tudhatja igazán méltányolni. Mi midőn teljes elismeréssel emlékezünk meg a fiatal cipész-mester munkájáról, — sietünk fölírni rá a cipész-meserek figyelmét, mint olyan szakmunkára, mely a cipész-pár fejlődésére valóban nagy és üdvös hatást van hivatva gyakorolni. A mű ára 5 korona. Megrendelhető a szerzőnél.

A régi zsidók kenyere.

Már a pászkáról, melylyel a zsidóság valóságos része husvét nyolcz napján át ma is él, következtetni lehet, hogy az a kenyér, melyet a régi zsidók ettek, nem egészen úgy készült és nem is olyan volt, mint a mi kenyérünk. „A régi zsidók mezőgazdaságáról” megjelent füzet, melynek szerzője Mulhoffer Sándor, többek közt a zsidók kenyérsütését következőleg ismerteti: Kezdetben a kenyeret otthon sütötték az asszonyok, de már a rómaiak idejében nyilvános sütődék voltak. Hogy a lisztiszálást ismerték, azt az bizonyítja legjobban, hogy az áldozati kalácsot a legfinomabb lisztből kellett készíteni, a mi csak ily módon volt nyerhető.

A lisztet (kemach) egy fatálban (nischereh) gyúrták téstává, kelesztették s azután megsütötték. A kenyérsütés különbözőképp történhetett: a leggyorsabb az az eljárás, midőn a lepényserű téstát a parázson megsüti. Ez volt a hanukenyér a melylyel Eliást is megvendégelték. Hol tűzifa nem volt elegendő, ott a szarvasmarha s a teve megszártított ürlekkében takarták a téstát, azt a meggyújtották s a kenyér így sült ki. Ezekiel prófétánál olvassuk következőket:

„Hamukenyeret egy-érlárpából, mely emberi ürlekkben sült ki szemeid előtt”. midőn a legnagyobb mérvű szegénységre kíván mutatni, mikor is nincs már tüzelő-anyag, mint emberi ürlekk. Sütötték még kenyeret egy takaréktűzhelyhez hasonló készüléken is. Felállítottak két követ s arra egy lapot tettek. Alatta tűzeltek s a felső lapon sült a kenyér. Erre Mózes is rámutat, midőn mondja:

„Ha dög esik tűzhezvedre (kiraim), vagy bármí más tisztátalanság, úgy össze kell azt törni.” Nagyon el volt terjedve s a biblia gyakran említi a sütőkályhát (thannur), a mely tulajdonképp egy fenéknélküli kökorsónak volt mondható: alul tűzeltek s a belül vagy kívül reá ragasztott tésta megsülve leest. Ilyen kályhákban többeknek is sütöttek egyes pékek, kik külön utcákban is laktak. Legalább Jeremiás egy egész sütő-utczát emlit Jeruzsálemben. A zsidók mézzel bekenet kalácsokat is készítettek, melyeket mézes téstának (zappichth bidhasch) hívnak és mint édességet nagyon kedveltek. A kenyerek vékonyak voltak miért is nem vágták fel, törték a kenyeret. Innen még mai napig is a szokás, hogy a kenyeret evés közben nem illik vagy nem szép dolog késsel vágni.

SZÍNHÁZ.

Id. Frommont ifj. Riesler. Dumas régi stíli drámája nem birt elégérdekeséggel, hogy publikumot csalogasson tegnap a színházba. Olyan üres volt a színház, hogy a színészek szavai szinte vízhangzotnak, mint a kongó bolívos termekben. Oka az érdeklődés e nagy szabású megfigyatozásának abban rejlik, hogy a tényleg tervezett Aranyvirág, Szabó Marika bucsufelépésével az utolsó perczben vették le a műsorról, s így a vezetéség kényszerű helyzete hozatta színre Dumas rémes drámáját. Az előadás elég jó volt. Különösen jó volt Tólvölgyi Margit ámbár néhol csiszolhatta volna a szerep darabosságát, Szakács Andor neki való szerepben pompásan állta meg helyét. Kedves jelenség Csige Böske. Helyén voltak Tompa, Vészáros, Szegő.

A szép ikrek.

A Lady Vale szerzőjétől.

Fordította: Amica.

(27.) (Folytatás.)

— Én kemény és szigorú vagyok, — volt a válasz. De nem felejtettem el, hogy maga a legtehetségesebb festő leánya. De vajon sikerének a titkát tudatta-e valaha magával?

Linda egy pillanatra visszarezzent és aztán nyugodtan mondta:

— Titka volt az ő zsenialitása, fantáziájának és ideálizálásának csodálatos adománya.

— Az nem volt titok. Az ő zsenialitását senki sem tagadja; de vajon a színészes titka nélkül, melyet úgy látszik, hogy a sirjába vitt, meg tudta volna-e nyerni azt a fényes sikert, mi pályáját jellemezte?

Egő tekintete a leányra merült. Linda úgy érezte, mintha az a lelke melyét kutatna volna. Tekintetét nem tudta az övétől visszavonni. Mozdulatlanul állott előtte, mint madár a kigyó előtt; úgy érezte, mintha lélegzete fokozatosan el lett volna vonva a testétől és ő kévé változott volna.

— Maga nem tudja azt a titkot?

Ezek a szavak végtelen messzeségből látszottak hozzájönni.

— Maga nem annak a titoknak az árától él — annak a titoknak, mely egy királyválság díjával felér?

Nem — nem — nem! Én semmiféle titokról nem tudok semmit. Mit csinál ön velem? Ki ön? Ki ön?

Linda nem ismerte a saját hangját, az oly idegenszerű, gyenge és távolról jövő hang volt, úgy érezte magát, mintha egy határtalan térbe vetve, az anyagi dolgoktól távol, egy lényeges körben szösz volna. És akkor hirtelen egy éles kiáltás magához térítette.

— Linda, Linda, hol van? Hova rej-

Érdekes bünper.

Papesco Elise gyilkosa.

Párisból írják:

A szajnakereüeti bíróság most tárgyalja Frédéric Greuling bünperét, a ki kedvesét, Elise Papesco román színésznőt meggyilkolta. Greuling egy svájci szálloda-tulajdonos fia, rendkívül csinos és kedves fiatal ember, a ki imádták a nők s a ki csak annyiban különbözött a párisi boulevardok ismert Alfons-jaitól, hogy finomabb modoru és lelkületű mint ezek, rajong a költészetért s gyöngéd és szellemes udvarló. Tizennyolcz esztendőskora óta Nizzában, Genben, Aix le Bains-ban és Olaszország nagyobb városaiban bolyongott, szép félvilági és főrangú hölgyekkel ismerkedett meg, a kik pénzel is támogatták.

Tizennyolcz esztendőskor voltam, — mondá — midőn Nizzában képeslevelező lapokat áruagtam s bolyongásaim közben egy orosz hercegnővel ismerkedtem meg.

A hercegnő meghívott, hogy látogassam meg s ezer frankot adott nekem. Három nap mulva ismét meglátogattam; ekkor megölelt, megcsókolt, azt mondta, hogy gondoskodni fog rólam s egy hét lefolyása alatt 4500 frankot kaptam tőle. Ezután ékszereket vásároltam, elegáns ruházkodtam, majd hat hónap mulva váltam a hercegnőtől s Olaszországba utaztam. Velencehez fűződnek életem legszebb emlékei. Versek írtam, s gondolába ülte, megtanítottam goneolieremet dalaimra. Oh, ti büvös melancholikus velencei éjszakák! Itt ismerkedtem meg „lelkem üdvösségével”, egy búhajós orosz nővel, a kihez legutóbb és legideálisabb szerelem fűzött. Imádom a szláv nőket, szöke fürteiket és ábrándos kék szemüket. Szegény Elizemet is ezért szerettem. Róman nő volt, de olyan volt a lelke, a haja s édes szép szeme, mint az orosz asszonyoké. Velencei ideállommal együtt jártunk-keltünk e csodás városban, esténként együtt gondoltunk s Barrés és Jean Lorrain műveit olvastunk.

A mult esztendő szeptemberében Párisba utaztam s megismerkedtem Elise-zel, a ki Gregoritz névű nővérével érkezett Párisba. A Comedienben láttam meg először, majd együtt voltunk a Blanchette premiérjén is. Bolondos, rajongó szerelemmel szeretettük egymást.

A dráma előzményei ismereteseek. Greuling, mint vállomásából kitűnik, többé el sem vált kedvesétől, négy napig együtt jártak-keltek, s a férfi megígérte, hogy nőül veszi a szép leányt. Azt hazudta, hogy rengeteg vagyona van, pedig akkor már fogtán volt a pénze. Elise Papesco egy izben színházba akart menni (a Blanchette premiérjére) s Greuling egy félvilági hölgytől kért pénzt, hogy jegyeket vásárolhasson.

Utóbb a leány vissza akart térni Bukarestbe, a hol, mint mondá, kitűnő szerződést kapott. A férfi feltételesen, nem akarta elengedni. Elise ekkor már tudta, vagy sejtette, hogy kedvese hírdet kalandor, s félvilági hölgyek fizetett kedvese. Összeveszték, s Greuling megölte a szép leányt.

A párisi törvényszék, mint már említettük, most tárgyalja az érdekes bünpört. A gyilkos védője Henri Robert lesz.

Nagybőjti hangok a száj- és körömfájásról.

— Jakab László állategészségügyi felügyelőhöz. —

T. uram! Ön arra buzdít, hogy lapozzuk át az Ellenzék pár évi számait s foglaljuk össze ama vádakait, a melyek az állategészségüggyel kapcsolatos zárlatok miatt az Ellenzék hasábjain szárnra keltek.

Mindenek előtt előre kell a történeti igazság kedvéért bocsátanom, hogy ezek a „vádak” nem egy főből, nem egy kézről sőt nem is egy tollból folytak ki. Ma a közönségnek egyik, tegnap másik, tegnapielőt ismét a harmadik és így tovább és tovább talán századik tagja hallatta évről évre a saját utján panaszos szavát amaz ostrom állapot miatt, a mely a szarvasmarha és sertés vész címén a piac zárlattal állítatott

be s melynek következtében gazdák és fogasztók, iparosok és városi pénztár időről időre érzékeny károkat szenvedtek.

Nem „vádak” ezek, t. Uram! Vádat ott lehet emelni, a hol *forum van*, a mely ezeket *meghallgatja* és az elkövetett cselekményeket *elbírálja*.

Keserű *jajszavak* voltak ezek. A szenvedő polgárság, az egyre mindinkább koldusodó kisgazdák pusztában, minden visszhang nélkül elhangzott szívtétőpő jajkiáltása.

Én, mint *egyik* igénytelen öre a polgárok anyagi érdekeinek, évek óta figyelem a panaszokra várva-várt visszhangot. Tegnap megjelent levele erre az első és eddig egyetlen megnyilatkozásra.

Köszönet érte!

Csodálatos dolog az, a hogy a „*felsőbbek*” nálunk a népet kezelik és sajátzerű az a mód, a hogy a hatalmat gyakorolják.

Az országgyűlés évről-évre gyárilag ropant mennyiségben alkotja a törvényeket. Még a hónapok sem képesek ezek minden betűjét megemészteni.

A miniszteri bürokrácia nap-nap után gyártja a szabályrendeleteket. Ezek labirintusában eltéved még ama szakférfiak elméje is, a kik hivatala annak e rendeleteket a gyakorlati élet követelményeire *mértén alkalmazni*.

Ez állítás bizonyítására alább egy példát szögezlek le, de, hogy sorrendet tartsak, előbb másról beszélek.

A törvények és szabályrendeletek eme kaoszában kellene *élni* az ország szegény népének. Sajnos, nem él, hanem csak *vergődik és fulladoz*.

Nem él, mert adóban keresménye javát elveszik s a „*verejtékkel*” megszántott sovány földön termelt búzából neki, elkínzott teste táplálására, csak az ocu és csak a táperőt nélkülöző derce marad.

Hangsúlyoznom kell a verejtékkel való szántást azért, mert a török világ Magyarországon ismét bekövetkezett. Hajdan a törökök Szapáryt fogták a járomba az eke elé, ma pedig az állategészségügyi törvény ridex s-ai kényszerítik az elcsigázott kicsiny földbirtokost arra, hogy az eke előtt önmaga, fia vagy felesége vonja az igát. Eddig a járomba a szarvasmarhát fogták. Ma kihirdetik a faluban a szájt és köröm fájást; arra kötelezik a gazdát, hogy marháját 5 — 6 hónapra keresztül udvaráról ki ne csássa. Mi történik? A szegény gazda többet magával saját maga kénytelen, igavonó barm helyett vonszolni az eket. E közben bekövetkezik a tél. Az állatzárlat a járásban még mindig tart. A szegény gazda, pihenő szarvasmarhái táplálására a hátán hordja be az udvarra a takarmányt.

Nem tudja miért teszi, mert nem világosítja fel.

De ezt valahogy még csak elbirja. Ám jönnek a csikorgó hidegek. A rosszul táplált család tagjai megdermednek a fűtetlen szobában. Ha szabad lenne tehát — vagy ökörfogattal az udvarról kimenni, minden rendjén volna. A 10—15 kméterre fekvő erdőből a jászágall lehetne fát behozni. De nem szabad. Megtiltotta az állatorvos. Nem engedi a szolgabíró.

A falu szerencsétlen népe ily esetekben mit tegyen? Ha könyörögni megy, a szolgabíró elutasítja. Az állatorvos érzéketlenül a s-t cizálja.

Végisegében a földesurhoz tér be, a falu agyoncsigázott, éhes és a csikorgó hidegtől didergő népe.

Ennek a férfúnak nemcsak esze, de szíve is van. Azt mondja: a végszükség kényszerít. Ne törődjék a tilalommal. Fogják be állataikat. Menjenek az erdőre. Hozzatok magatoknak fát. Csikorgó téiben meg nem fagyhattok. Hisz ti értékesebbek

vagytok az államnak, mint barmaitok. A szegény emberek neki bátorodnak. Marháikat befogják. Az erdőről ellátják magukat fával. Az a földesur érzi a felelősséget, de tudja azt, a mit a s. nem tud. Tudja azt, hogy csikorgó télen a ragályos terjedésétől tartani nem kell. Az eredmény igazolja az ő gyakorlati tapasztalatát.

Ez az állapot a községekben.

— Milyen a városban?

Kolozsvárt tavaly előtt is, tavaly is szeptembertől kezdőleg a városra nézve teljes állatzárlat mondatott ki, mely negyed évnél mindig hosszabb ideig tartott.

A hasított körmű állatok nem bocsátattak be a vámon tul. Mi történt?

Kifogták a szegény falusi gazdák ökreiket, vagy teheneiket az áruval megrakott szekérből, önmagukat fogták be a járomba s így cipelték be Kolozsvárra, négyen, haton, a szekeret.

E Szapáry fogatokat akasztóia humorral a nép *főispáni* fogatoknak nevezte.

Mennyit ártott a kolozsvári piac forgalmának ez a meg-megújuló évnegyedekig tartó zárlat, annak kiszámítása nem reám tartozik. A számvétségű tudom, hogy csak *vámokban* sok ezerre megy évente a város vesztesége. Ezenkívül mire megy a polgárság körében a forgalmi veszteség, az nehezen állapítható meg.

Amegallapítható, hogy az állatbetegség csiráinak kihurcolása e ceremóniával megakadályozva nem volt, mert állatok körül foglalkozó cselédek jövőse, menése nem is akadályozható meg.

Beteg állatok istállóiból a szolgalegények szabadon jártak keltek a határon innen és tul.

Tehát csak a törvény paragrafusainak tesznek eleget a zárlattal, de nem a gyakorlati élet követelményeinek, a melyek ezt a ceremóniát a mint látszik, nem kívánják.

És itt eljutottam oda, hogy a fentebb hivatkozott, pontra a példát meghadhassam.

A m. é. őszén hangossá vált a jaj és segélykiáltás a kolozsvári hasított körmű állatok ismételt zárlata miatt.

Gazdáink panaszra mentek Szvacsina Géza kir. tanácsos polgármesterhez, a ki végre is anketelt hívott össze.

Ennen több értelmes külvárosi gazda is megjelent. Megjelent az állat egészség ügy igen számos oszlop férja is.

A jelen voltak a helyzetet számba vetők. Mindjárt konstalták, hogy az állatzárlat nézve kiadott „proklamáció” szigorú tételeivel a miniszteri rendelet határain is tul mentek.

Az udvarok zárlatát egyes utcákban, azonnal fel is oldották.

Ez időben eszmecsere tárgyát képezte az is, hogy ha beoltások történtek volna, rövid lejárattal folyt volna le a baj, nagyobb károsodás nélkül rövidre szabott volna a zárlat. Miért nem történt ez meg?

Ugyancsak ez alkalommal, de ez előtt is hangoztatták, lapunk is felemlítette, hogy más vidékeken, például Mármarosban, részint vásári szabályrendelet, részint szövetkezeti uton, anyagi erő gyűjtene, ezzel fertőzött területeken kisajátításokat eszközölnek, a megvett anyagot értékesítik s megóvják a vidéket a hosszabb zárlatok ama anyagi szerencsétlenségétől, a melynek Kolozsvár és Kolozsmegye, fájdalom az utóbbi éveken át ki volt téve.

Oktatni, buzdítani, nevelni kellene a népet, s nem a s-ök büntető és sujtó határozataival ostromozni, miként az állatot szokás.

Kérdem én a T. felügyelő urtól, miért nem történt ez irányban az erre hivatott szak férfiak részéről semmi törekvés?

Az állategészségügyi elemi szabályait miért nem igyekeznek átvinni a nép tuda-

tába és vérebe akkép, a mint át ment például a lóalópás?

Papok, tanítók, jegyzők utján miért nem ismertetik a *módszert*, községeink; verseny díjak kitűzésével miért nem igyekeznek a *buzgalmat* telébsresztani az állat ápolásra nézve?

Ezek az első és elemi kérdések. És csak ezek után kellene, hogy következzenek, a törvény szigorú s-á és a szabályrendeletek ma megemészthetetlen tömege.

A Budapesti Hírlap, a Magyarországi s más közgazdasággal foglalkozó tekintélyes organumok időről-időre megjelenő közleményei megegyeznek abban, hogy állat egészségügyünk mai törvényei és rendeletei nem a *gyakorlati* életet szolgálják. Irodában készültek ezek Ausztria befolyására, a gyakorlati életet s viszonyainkat nem ismerő tudós emberek által. Ezek rendszere okkupált tartományban alkalmazható, de nálunk *nem*.

Uj alapra kell tehát hazánkban helyezkedni s a mellény elhibázott begombolását előlrol kezdeni.

Tanítani, felvilágosítani, vezetni, buzdítani jó akarattal, szeretettel s csak a legvégső esetben *büntetni*.

Erre az irányzatra kell helyezkedni.

Különbön örülök, hogy évek után az első szót ez ügyben, hivatalos helyről, el-méltóztatott ejteni. S habár nekünk, a kik a gyakorlati élet ér lükletését és szenvedését másoljuk s a sérelmek és fájdalmak panasz hangjának adunk kifejezést, szavunk csak egy-egy „megrovási kaland” értékelve bir, az adott viszonyok között, a „felsőbbek” részéről ily szerény méltatással is megelégszünk.

Várva-várjuk, ígért felvilágosításait.

Szemléle.

Felhívás előfizetésre.

Április, Május, Junius

hónapokra hirdetünk felhívást előfizetésre.

Az „Ellenzék”, mely nem kimél **semmi áldozatot**, hogy az olvasó közönséget minden fontosabb **bel- és külföldi** eseményről azonnal értesítse, ezután is nagy gondot fog fordítani arra, hogy **távirati** rovatával az összes lapokat megelőzze.

Előfizetési feltételeink:

Évnegyedre 8 kor.
Félévre 16 „
Egy óra 3 „

Elő lehet fizetni *bármely* naptól kezdve.

Kérjük az előfizetések gyors megküldését.

MINDENFÉLE.

— Március 31.

Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton (április 2-án) jelenik meg.

Vidéki tisztelt előfizetőinket kérjük, sziveskedjenek a küldött utalványt az előfizetési díjjal mihamarább megküldeni.

— Tisztelgés báró Feilitzschnál.

A vakok intézetének felügyelő bizottsága Szvacsina Géza polgármester, bizottsági elnök vezetése alatt testületileg tiszteltek tegnap délután 4 órakor bar. Feilitzsch Arthur urn. képviselő, a képviselőház alelnökénél, hogy köszönetet mondjon azért a 100 ezer koronás alapítványért, melyet a Feilitzsch báró közbenjárására a Groedel Testvérek az intézet részére tettek.

A tisztelgő küldöttségben részt vettek Balogh Károly ev. ref. főgymn. tanár, Dobál Antal ügyvéd, dr. Esterházy László vár. főjegyző, Ferencz József unit. püspök, Gámán Zsigmond keresk. és ipark. titkár, Grátz Mór ág. ev. lelkész, Kiss Sándor keresk. akad. igazgató, dr. Nemes Ferencz vár. aljegyző, Salamon Antal v. tanácsos, Schammer Péter az intézet vezető tanára, Panitzay Ferencz siketnéma intézeti igazgató.

A küldöttség vezető polgármester megleg hangon üdvözölte báró Feilitzschot, ki minden érdemet ez ügyben a Groedel Testvérek- és Tisza Istvánná hárított.

Ugyanez alkalommal megjelent a vakok intézetének néhány növendéke s azok egyike köszönetet mondott a nemes bárónak az intézet növendékei nevében is s arra kérte, hogy tolmácsolja hálás köszönetüket az alapító jöltevők és Tisza István miniszterelnök előtt is.

— **Utazás Kolozsvárról szárazon és vízen Spanyolországba.** Dr. Rigler Gusztáv egyetemi tanár Kolozsvárt ma egyike a legnépszerűbb embereknek. Tanult, eszes, gondolkodó fő. Mindig munkában van. A mult évben az orvos természetvándorlással beutazta, Olasz s Spanyolországot. Ez utazásából 250 vetített képet mutatott be tegnap este az egyetem disztermében. E képek

(Folytatása következik.)

bemutatása közben kellemesen csevegő modorban elbeszélte utazásuk minden részletét. Változatos élményeiket és érdekes utazási kalandjaikat. Két szakaszban tartotta meg mutatvánnyal kísért előadását, a mi 2 órát vett igénybe.

Az aulát elegáns közönség teljesen megtöltötte.

A jeles tanár elvezette figyelmes hallgatóit Velenczébe, Genuába, Nizzába, Monte-Carlóba, Madridba, bemutatta a bikavidálokat. Láttuk Sevillát, Granadát, Gibráltárt, a tengert stb.

A közönség gyönyörködött a szebbnél-szebb képekben. Számos képen látható a kiránduló társaság, hol őszvérháton, hol gyalog. A közönség elismeréssel adózott a kitűnő előadónak, a ki a több heti kirándulás tanulságait pár óra alatt a közönséggel megismertette. Az aula ragyogóan ki volt világítva. Nagyszerűen vannak szerkesztve a teremben levő légszusz csillárok, a melyek lámpái egy csavarára ismét felgyulnak, akár csak a villamos lámpák. E sikerült szerelés, Streuck József légszusz szerelő szakértelmét dicséri.

— **Az osztályosrajáték** húzásánál a következő nagyobb nyereseményeket sorsolták ki: 20.000 koronát nyert: 73274. 10.000 koronát nyert: 61133. 20.000 koronát nyert: 19174 11308 85736. 5000 koronát nyertek: 33360 87337 71297 10374 90326 26292 24274 38578 10207 32195 36503 34318 427 77448 33094 33618 35303 42698 32231 58505 98253 32793 92124 5028 16172 26984. 1000 koronát nyertek: 24077 41158 56041 24432 106085 9115 43033 20636 75995 11324 95196 94744 68755 74642 62597 16103 18508 86736 4678 57059 41980 88631 73905 63815 53544 64542 72957 73940 58613 68195 95813 23145 4636 6671 5010 39670 3261 22992 94131 92838 83658 63 83605 51910 69761 42723 54527 87152 74904 26927 49300 94732 24243 22535 90456 59714 60752 120333 52781.

A többi kihúzott számok 500 és 200 koronát nyertek.

— **Az országos orvos-szövetség a reklám ellen.** Az országos orvos-szövetség kolozsvármegyei és kolozsvári fiókja: dr. Szabó Dénes udvari tanácsos, egyetemi tanár elnök és dr. Tompa János városi orvos titkár aláírásával átiratban kereste meg a kolozsvári hírlapírók szindikátusának elnökségét. Arra kéri a hírlapírók testületét, hogy a *halds betegeknek* kezelő-orvosuk érdemeit méltató nyilvános köszönetek közreadását a szerkesztőségek *melőzzék*, mert az az orvosi ethika rovására esik s reklám jellegével bír. Azért, nehogy orvost erősen olyan vád, mintha az ethika ellenfele cselekednék, az orvosi rendtartás alapján az összes kolozsvári és vidéki orvosok óhajára arra kéri az elnökséget, hasson oda, hogy az ily kéziratokat a szerkesztőségek előzetesen az érintett orvos tudomására hozzák s csak annak *beleegyezése* után adják közre.

Ezzel az országos szövetség az orvosi kar tekintélyét és tisztességét kívánja megőrizni.

Bevezetésében a megkeresés az országos orvos-szövetség nevében örömmel üdvöli a szindikátust abból a meggyőződésből, hogy mindkettő erkölcsi testület lévén, zászlójára azokat az elveket is írta, melyekkel a tisztességet, az erkölcsöt megvédélmeheti mindazoktól, a kik azt reklámszerűleg saját énjük emelésére akarják felhasználni.

— **Nagyváradi hadapródok Kolozsvár.** Húsvét vasárnapján a nagyváradi honvédhadapród iskolának mntegy hatvan növendéke fő Hauser és Palóti századosok és Kovács főhadnagy kíséretében Kolozsvárra járulni, hogy megnézzék a város nevezetességeit és a Mátyás király lovaszobrát. Ezt a kirándulást a tanárikar rendező azoknak a növendékeknek, kik a szünet alatt is az intézetben maradtak. A hadapródok tanáriak vezetés alatt meg fogják tekinteni városunk összes nevezetességeit.

— **Perényi Margit férjhez megy.** Perényi Margit, kiről azt írták a lapok, hogy egy amerikai milliomoshoz megy'nőül, csakugyan férjhez megy, de nem az "amerikaihoz, hanem dr. Laczkovich Elemér bpesti kórházi főorvoshoz, a kivel május hó 14-én lesz az esküvője.

— **A ki az aradi vértanúk főbelövését vezényelte.** Ferenczy Lajos zolyomi állami tanító tegnap felkereste a kolozsvári ereklyemúzeum 48-as gyűjteményét. Elmondotta, hogy Nagyszebenben eleztő 9 évvel találkoztott *Gyurics* nyugugalomban élő tábornagyszerenaggyal. Ez ur volt az osztrák hadsereg részéről kirendelve, hogy az aradi vértanúk főbelövésére kiállított katonákat vezényelje.

Lelkesedéssel nyilatkozott Gyurics arról a hősies magatartásról, a melyet a magyar nemzet jogait kivégzettek utolsó perceikben tanusítottak. Az a meglepő bátorság, a mit mutattak, továbbá az önkényuralom igazságtalan eljárása, könnyet csalt nemcsak a kivégzetteket osztrák katonák szemébe, de a tiszték is mindannyian könyeztek a kivégzésnél. Neki könnyű is hullottak, a mikor megadta a jelt s porba omoltak a magyar övédelmi harc oszlopos férfiai. Az osztrák hadsereg tisztjei közül nagyon sokan rokonszenveztek a magyarokkal s lelkesedtek a magyar ügyért. Egy fordulat kellett volna s a táborból igen sok derék ember állott volna a magyar ügy élére. Az öreg ur, éle még, nem tudja, de sok szeretettel és meleg rokonszenvvel beszélt a magyarokról. Ferenczynek édesatyja, Ferenczy Dávid, mint Abrudbánya képviselője résztvett a kolozsvári redoutban az Unió törvénybeiktatásánál 1848. május 30-án.

— **Honvéd-tüzoltók Kolozsvárt.** Bartha százados vezetése alatt 40 honvéd nyír gyakorlati képzéstetést a kolozsvári

tüzoltó-laktanyán a tűzoltászat elméleti és gyakorlati ismereteiből. A katonák kedvet és élénk fölfigyelmet mutatnak a gyakorlatok iránt. Bartha Gergely parancsnok-helyettes vezetői a gyakorlatokat a tűzoltóság részéről. A honvéd-laktanyát egyuttal bekapsolták a tűzoltók telefonhálózatába s a laktanya szobáit külön jelzőkkel látták el, hogy adott jelre a honvédek a keletkező tüzhöz kivonulhassanak. A honvédek tüzesetknél való részvétele naponta a délutáni óráktól reggelig történhetik.

— **Tudomásul.** Az O. M. K. E. kolozsvári kerületének április hó 3-án leendő megalakulása alkalmával a rendező bizottság a fővárosi vendégek tiszteletére társas ebédre gyűlt össze a New-York szálloda éttermében. Az ebédre külön meghívók nem bocsátottak ki, azonban a rendező bizottság köszönettel veszi, ha városunk kereskedői s a mozgalom iránt érdeklődők minél nagyobb számmal részt vesznek és e szándékukat a szálloda kapusánál kitett íven péntek délig följegyzik.

— **Kolozsvári tűzoltók gyűlése.** A kolozsvári önkéntes tűzoltó-egylet parancsnoksága tegnap d. u. gyűlést tartott A gyűlésen elhatározták, hogy a tavaszi gyakorlatokat husvét után megkezdik. Együttal kitűzték az évi rendes közgyűlés napját is május 8-ára. A tűzoltó-egyletben igen élénk munkálkodás uralkodik.

— **Caillagás-kongresszus.** A német meteorológusok tizedik kongresszusát április 7. 8 és 9-ik napjain fogják megtartani Berlinben Bezold tanárnak, titkos főkörmánytanácsosnak elnöklésével. A legutolsó csillagász, kongresszust három évvel eleztő, 1901-ben, Stuttgartban tartották meg.

— **Dr. Mály István.** A kolozsvári tügelenségi párt Nesztorának és tiszteletbeli elnökének sikerült arcképét közli megemlékező sorok kíséretében a Szamosújvárt megjelenő „Arménia” czimű hazafias szellemben szerkesztett magyarórmény folyóirat áprilisi száma.

Minden sor jól esik nekünk, a mit az öreg urról olvashatunk, a ki lelke derült hangulatával, szive tisztaságával, elméje élességével abban a körben, a melyben él, hatást tud gyakorolni környezetére.

Az öreg ur régi, kitűnő orvosa Kolozsvárnak. Tudása és éles elméje arra predestinálták, hogy egyetemi orvosprofesszor legyen. Am egy hibája volt, a mi miatt erre nem alkalmazták. Szerette hazáját s függetlenségi elveket vallott. Tehát nem lett „nagyágas professzor” dr. Mály István, de megmaradt a társadalmi élet oszlopos vezetőjének. A mit a hatalom megvont tőle, azt megadta neki polgártársainak osztatlan tisztelete és szeretete. S mi is csak azt óhajtjuk, hogy az isteni gondviselés több évtizeden át ép erőben, egészséggben, jó kedélyben tartsa meg őt számunkra.

— **Paczal a kolbászbán.** Két kolbász gyáros Bpesten előterjesztést tett a tanácsnak, a melyben azt mondják, hogy Budapestén óriási mértékben hamisítják a kolbászt. Alig van tíz gyáros, a ki nem hamisítja a kolbászt, a többi hus helyett burgonyát és paczelt tesz a kolbászába. Azt mondják az előterjesztésben, hogy a kolbászgyárosok hetenkint átlag egy vagyon burgonyaisztet használnak el s van gyáros, a ki hathét alatt tizenegyet métermássa burgonyaisztet kevert a kolbászába. Kimutatták, hogy ezek a gyárosok hetenkint 312 koronát nyernek a hamisítással, tehát még akkor is jó üzletet csinálnak, ha minden héten megbírságolják őket. A tisztességes gyárosok nem tudnak konkurrálni s lassankint a fővárost egészen elárasztják hamisított árúval.

Most arra kéri a fővárost, alkottasson törvényt ez ügyben.

A tiszta hussal töltött kolbászokat ezen túl megfogják jelölni.

Kolozsvárt sem ártana néha egy-egy kissé utánna nézni, hogy mi van a piacon eladott kolbászbán?

— **A legnagyobb templom a világon.** A new-yorki római katolikus egyházközség elé J. Bouillon ottavai lelkész egy templomtervet terjesztett, a melyet ha elfogadnak, New-Yorkban lesz a világ legnagyobb temploma. Az óriási székesegyház fővonalaiban a konstantinápolyi Aja Sophia-mecsetet mintázza, csakhogy óriási arányokban. A templom ugyanis ötszáz angol láb hosszú, négyszáz láb széles és négyszázötven angol láb magas. Összesen hetven ezer ember fér el benne, tehát huszezerrel több, mint a római szent Péter-templomban.

— **Az alsóidecsi lázadásepilógusa.** Nem régen megírtuk az alsóidecsi százszok lázadásának epilógusát, melynek egy méltatlanul meghurcolt áldozatja volt: Szász Béla magyar-régi kori joggyűjtő. Úgye ma került tárgyalásra a királyi ítélő táblánál, mely Szász Bélát a vád alól *felmentette*.

— **Öt napig kártyáztak.** Egy vasuti kocsiiban amely Chicagóból elindult New-york felé véletlenül összejött néhány milliomos. Az unalmas utazás folyamán póker játszamába kezdtek, amely igen érdekessé lett csakhamar. Eppen abban a perczben, amikor a vonat Newyorkba érkezett, a játszama a legérdekesebb volt, ezért elhatározták, hogy folytatják a játékot. A kocsi külön tolatták azután a rak tábornak tovább folyt a póker — öt napig. Csak akkor szakították meg a játékot, ha enni vagy pihenni kellett: ez azonban a legcsekélyebbre szorítkozott, mert étvágyuk nem volt s a játék izgalma, meg a sok syivar és feketekávé ébren tartotta őket. A játékosok egyike közel ötegyed millió koronát nyert, két másik félmilliót, hanem a játék folyamán még nagyobbak voltak a különbségek. Az amerikaiak, mint ez az eset is jellemzi, rendkívül szenvedélyes játékosok és különösen hódolnak a póker játéknak, a mely az egész országukban — tilos.

— **A Nemere.** A Székely Nemzet írja: A tömédek havat, mely a múlt héten hullott Háromszék-megyébe, a tavaszi napfény már javarészen elolvastotta. Hanem azért az erdőségeken még vastagon fekszi meg a földet a hóréteg. Gyors olvadástól nem lehet

tartani, mert éjjelenként rendszeresen fagy következik be. Azonkívül már három nap óta megindult a Nemere, a gyilkos északi szél, a mi keresztül járja a bundát, a ruházatot annyira, hogy még a csontja is fázik tőle az embernek. A vetésekre ez a szeles időjárás nem valami kedvező. A porhanyos földet to-vavisi s szél a gyöngye növényzet gyökereiről s míg a hóle hasznára volt a vegetáció-nak: most a szél igyekszik lepörkölni a már szépen zöldbe verődött áldást. Ojtoz vidékén és a Bodzákon közlekedési akadályokat is okozott a nagy hóesés s megtörtént a különös eset, hogy a tavaszt hozó márczius első hivatalos tavaszi napján márczius 21-én Bodzáról szánon közlekedtek Sepsiszentgyörgyre és Brassóba, a hol még több hó esett, mint Háromszék-megyében.

— **Az új ágyuk.** A Pester Lloyd esti lapja írja, hogy az új ágyuk kérdését jó részben már megoldotta a hadügyi kormány; a cső szerkezezte, a felső lafetta, a töltés és a szerkoci ügyében már megtörtént a döntés és most már csak az alsó lafetta és a védőpaizs kérdését tanulmányozzák. A bécsi arzenálban készített próba-üteggyel, mely hat különféle ágyuból áll, április elején kezdik és két hónapig folytatják a kísérletezést Orkényben vagy Hajmászéren.

— **Az angol király Marienbadban.** Az angol király környezetéből kapott megbízható értesülés szerint VII. Eduard junius havában hosszabb furdőhasználatra Marienbadba fog érkezni.

— **A kinek szüksége van egy derék megbízható magyar üzletvezetőre,** vagy irodai munkásra, az forduljon az „Ellenzék” kiadóhivatalához. 273 1—2

Gyászrovat.

Walter Eszti Kolozsvárt meghalt.

Jótekonyság.

Kolozsvár szab. kir. város monostori kerületében építendő evang. ref. templom építési költségeire adakoztak.

I. Kimutatás.

Kilyén Sándor gondnok ívén: Hegedűs Sándor Bpest 50 korona. Gróf Wass Albert Kolozsvár 40 kor. Br. Horváth Ödöné Kolozsvár 20 kor. Báró Zeyk József Kolozsvár 50 kor Br. Bánffy Zoltánné Kolozsv. 20 kor. Gróf Teleki Károly Kolozsvár 50 kor. Gróf Teleki Mihály Kolozsv. 20 kor. Szacsavay Sándor Kolozsv. 500 kor. Czirmai Zoltán püspöki titkár Kolozsv. 5 kor. Gr. Wass Ottília Kolozsv. 5 kor. Br. Wesselényi Miklós Kolozsv. 100 kor. Ifj. báró Wesselényi Miklósné Kolozsv. 20 kor. Özv. gr. Bethlen Gáborné sz. Gr. Bethlen Leopoldine Merán 200 kor. Br. Bánffy Albert Kolozsv. 20 kor. Br. Kemény Kálmán és báró Kemény Kálmánné Maros-Vécs 50 kor. Dr. Bartók György ref. püspök Kolozsv. 100 kor. Gr. Teleki László Gyula K.-Hosszafalu 50 kor. Szilvássy Béla Kolozsv. 20 kor. Gr. Bánffy György Bpest 40 kor. Báró Bánffy Ernő Kolozsv. 50 kor. Báró Jósika Sámuelné Szurdok 200 kor. Farkas Antal műkertész Kolozsv. 6 kor. Tóth Zsigmond Kolozsv. 10 kor. Gr. Wass Béla Szent-Gothárd 220 kor. Kónya Sándor Kolozsv. 5 kor. Fontiere Pesti bizt. int. Bpest 200 kor. Sarbó Vilmos Bpest 25 kor. Simó Lajos Blenkeméz 100 kor. Kovács Sebestyén Gyula Kapos-Mérő 20 kor. Máté Mihály bádgos Kolozsv. 20 kor. Szénási István Kolozsv. 3 kor. Lévai János Kolozsv. 5 kor. Gámán Zsigmond Kolozsv. 10 kor. Kiss Sándor keresk. akad. igazg. Kolozsv. 10 kor. Lészay Ferencz Magyar-Gorbó 100 kor. Farkas-utcai templomban az 1903-ik évben confirmált növendékek Kolozsv. 43 kor. Becsek Lajos Kolozsv. 10 kor. Szőcs Géza Kolozsv. 10 kor. Eczen Sándor Maros-Ludas 10 kor. Kilyén Sándor és Kilyén Sándorné Kolozsv. 100 kor. Molnár Károly Kolozsv. 5 kor. Br. Feilitzsch Arthur Kolozsv. 10 k. Időközi kamat 31 korona. Összesen: 2563.

A felsorolt nemes adakozóknak az egyházközség e helyen is — midőn szives adományait nyilvánosan nyugtázza — hálás köszönetet mond és további szives adakozásra kéri fel a melyen tisztelt nagy közönséget. Az adományok Tömösváry Miklós városi főpénztáros urhoz, Mátyás király-tér 1. sz. küldendők.

Isten, ki az emberi lelkekbe az anyaszentegyházhoz való buzgó szeretet lelkét önti, bizonyára nem fog elfelejtkezni azoknak megáldásáról, kik ama szeretnek ily szép példáját mutatják.

Az ev. ref. egyházközség presbyteriuma.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefon-tudósításai és sürgőnylevelei.

A kiegyezés és az ujválasztások.

Budapest, márcz. 31.

A képviselők nagy része bizonyos aggodalommal és nyugtalansággal távozott a husvétai vakációra, mert attól tart hogy két vagy harmadfélvi képviselőségre költötte el azt a pénzt, melyet egy ötvi ciklusra szánt. Minden-esetre kellemetlenül érintené a képviselőház legnagyobb részét, ha nemcsakára újabb kiadásoknak és választási izgalmaknak lenne kitéve. Bekövetkezésétől azonban csakhamar nem kell tartani, mert a kiegyezés elintézéséig nem osztlatják fel a Házat és addig bizony még szép idő mulhatik el. Hogy miért nem lesznek választások a kiegyezés törvénybe iktatásig, erre az az érdekes válasz, hogy ezzel a képviselőházzal még fen lehet tartani a közös vámtérületet, de egy új Ház azt nem szavazná meg, mert a legközelebbi választásoknál a

legtöbb jelölt programjában benne lesz az önálló vámtérület.

A keresk. miniszter és a szocialisták.

Budapest, márcz. 31.

Hieronym Károly kereskedelmi miniszter fölszólította a magyarországi újságsszervezet szocialdemokrata pártot, készítsen kimutatást a vezetése alatt levő szervezetek és egyletekről, hogy a létesítendő ipartanácsban nekik is megfelelő számú helyet adhasson. A párt most terjesztette be jelentését, mely szerint az országban közel ezer közsségben van szervezete és kétszáz alapszabály-lal bíró egylete.

Összetépett nemzeti színü kokárda.

Budapest, márcz. 31.

A szászvárosi „Libertatea” tulzó oláh lap panaszkodik, hogy a lugosi állami főgimnázium tanári kara kizárt egy oláh tanulót, mert összetépte a nemzetiszínü kokárdát. A dolog a következőleg történt: A legutóbbi nemzeti ünnepek alkalmából a lugosi főgimnázium tanulói is föltűzték a nemzetiszínü kokárdát és egy ilyen kokárdát tépett le egy másik román ajku tanuló-társa mellőlől Tompea Miklós a román nyelv tanára jelenlétében és azt lábbal tiporta. A megindított vizsgálat kiderítette a valódi tényállást és ennek következménye nem lehetett más, mint-hogy a kis mártírt a tantestület kizárta az iskolából.

A király Abbáziában.

Budapest, márcz. 31.

Ő Felsegeápr. 4-én este Abbáziába utazik a svéd király és a luxenburg nagyherceg meglátogatására és ápril. 6-án tér vissza Bécsbe.

Háboru.

Tokió, márcz. 31.

Togo tengernagy következő hivatalos jelentést tette Port-Arthur hajókkal való elzárásának kísérletéről. Márczius 27-én fél 5-kor elérték a záróhajók a torpedó ütköző hajóraj kíséretében a port-arthuri kikötő bejáratát. Daczára az ellenség fényszórói működésének a hajók egyenesen a kikötő bejáratá felé vonultak, de két mértföldnyi távolságra felfedezte őket az ellenség. És a két parti őrhajó és az ütegek hevesen löni kezdtek. Mégis sikerült a hajókat a belső kikötőbe vinni. A Csiomaru-féle kábelnyíre a parttól az Aranyhegytől nyugatra felrobantattott és elsüllyedt. A mikor a Fukui-maru a nevezett hajótól balra és valamint az előtt horgonyt akart vetni egy ellenséges torpedóüldöző hajótorpedóval megsértette és elsüllyedt. A Josikomaru átment a Fukui-maru és Csiomaru közt és a belső kikötőben horgonyt vetett. Itt ellenséges torpedók tállták, oldalra dől és a balpart közelében szélességében elsüllyedt. Az elzárási kísérlet úgy folyt le, mint ahogy jellemeztük, de a Josikomaru és a Jonejamaru között szabad hely maradt, ugy, hogy sajnos a kikötő teljes elzárása nem sikerült. Elestett Hirose fragettkapitány, egy tiszthelyettes, két altiszt és egy matróz. Sulyosan megsebesült egy főtiszt, egy kapitány könnyen sérült meg, ugyszintén egy hajómérnök, valamint hat altiszt és tizenhárom matróz. A többiek sértetlenül menekültek meg a torpedó-üldözők és torpedónaszádokon. Hét torpedónaszád a záróhajókkal való előhaladások a kikötő bejáratától egy tengeri mértföldnyire ellenséges torpedóadás-hajókkal találkoztak és felvették velük az ütközetet. Sikerült nekik az ellenséges hajók erős megrongálása. Úgy látszott, hogy az egyik torpedóadászónak kazánját tönkretették, mert annak visszavonulásokor erős gőzaramlást láttak.

Gyilkosság.

Déva, márcz. 31.

A boozi országoton meggyilkolva találták Betye Lázár tirnoviczai állami erdőőr. A körülményekből ítélve többen támadták meg és botokkal verték agyon. A gyilkosság oka boszu, mert a meggyilkolt pontosan teljesítette hivatatást és sok vadörzöt és fatolvajt fogott el. A nyomozást ez irányban indították meg.

Változás a hadseregben.

Budapest, márcz. 31.

Hir szerint Windichgraetz hadseregi felügyelő helyére Lobkowitz herczeg van kiszemelve, a ki Budapestén székelne.

Ennek helyére Klobucsár honvéd-ségi adlatus menne.

Klobucsár helyébe pedig Gaudernák altábornagyot teszik.

A király Budapestén.

Budapest, márcz. 31.

A király a jövő hó 23-án Bpestre utazik s három hetet fog ott tölteni.

Nagy erdőégés Máramarosban.

Máramarossziget, márcz. 31.

Máramarossziget környékén nagy erdőégés van.

Ezer holdnál több terület égett le. A tűz vigyázatlanságból keletkezett. A kár óriási. A szomszédos községek lakói kirendelték hatóságilag az oltáshoz.

Nagysütörtöki ezereconomia.

Bécs, márcz. 31.

A király ma délelőtt a szokásos szertartásokkal végezte el a tizenkét agastyán lábmosását. Minden egyes öreg embernek 30 koronát adott. Ugyanennyi jutalmat kapott 12 öreg asszony.

Merénylet.

Konstantinápoly, márcz. 31.

Tegnap délen egy Vaseli Bester-nanos görög kétszer lött rá Gerazinos bolgár érsekre a püspöki épület udvarán.

A merénylőt letartóztatták. Gerazinos az exarchatoshoz folyamodott, kérve, hogy tegyen lépést a portánál, hogy hasonló eset ne ismétlődjék.

Osztrák abszolutizmus.

Bécs, márcz. 31.

A 14-ik §. alapján császári rendelettel elrendelték Ausztriában az unjocozást.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és laptulajdomos:

MAGYARY MIHALY.

NYILTTER*).

Nagybecsű lapjának f. évi 67. számában márczius 15-ének alkalmából, „többen” alálrással személyemre vonatkozólag megjelent közlemény megvilágosításul nyilatkozatomnak helyet adni kegyeskedjék.

Kétségtelen, joga van a legelvetemültebb gonosztevőnek is hazafias érzelmeket ápolni a neki megszabott szük határok között, — de több erkölcsi testületből kizárt, hotrányos életmód, hivatali visszaélés és sulyos hanyagság miatt állásától 1/3 év óta részben felfüggesztett, és 2 év óta csikvármegyei módra lassan-lassan huzódó fegyelmezésgálat alatt álló, a társadalomból rég származott erkölcsi monstrum, ha magát nyilvános ünnepség vezetésére feltolni merészkedik, az ellen szava kell legyen minden ép érzékű embernek.

Nevezett alkalmából én csak ott tettem. Adám Imrénnek, — kinek viselt dolgairol annak idején e lap t. olvasói bő tájékozott szereshettek, s a ki csak családja iránti szánalomból lehet zárhegynek még jegyzője, — helye ott nem lehetett volna.

Azokat a kevés, kicsi „többen”-eket pedig, kiket e szállóige: „Madarat tolláról, embert barátjáról ismernek meg” igen frapánsul jellemez, s kik maguk körül oly nagy sokaságot, a községnek apraját-nagyját, — találóbban talán apróságát, — tisztelt, a kevés számú 48-as öregeknek, — látak, vagy inkább vastag tévedésből két 0-sal számot nagyítottak, s még felselni való kedvük is lett volna, szintén csak az a beesillet mint fővezetőjüket, kiknek azt elbirálni, hogy községi képviselő, törv.-hatósági tag és „Közművelődési kör” elnöke lehetek-e, vagy nem, sem fel fogásuk, sem joguk nincsen.

Nem lett volna-e helyesebb, — ha ezeket az embereket hazafias érzelem, — és nem feltűnési viszketeg, s más egyéb melék czélok vezérlik, — ha meghúzták volna magukat ott, s ünnepeltek volna ott, hol náluknál hivatottabb vezetés mellett közöngünk teljes intelligenciája szép számú közönség részvétele mellett ünnepelte e szép napot?

Nem, ezeknek a félrejáró lelkeknek más czéljuk van. Egyébként ezek a „többen”-ek az a derék kompánia, kikről ugyan e lap múlt évi 288. számában ezt a kijelentést tettem: „korpa közé nem vegyülők”, s kik ennek alapját megczafolni sem próbálkoztak, s a kiket minden körülmények között semmink tartok és tart, minden az itteni körülményekkel ismerős, — és számba nem vessz.

Gyergyószárhegyen, 1904. év márczius 27-én.

Oláh Alajos

birtokos.

288 1—1.

Van szerencsém a n.é. közönség b. tudomásra hozni, hogy a róm. kath. egyházközséggel folytatott peremet megnyervén, a bíróság által jogaimba visszahelyeztettem s

Kolozsvarmégye alispánjától.

Szám: 141-1904. alisp.

251 2-3

Árlejtési hirdetés.

Kolozsvarmégye központi hivatala részére szükséges papír és irodaszerek szállítása **feljött évi április hó 14-ik napján d. e. 10 órakor** a vármegye székházánál (alispáni hivatalos helyiségben) megtartandó nyilvános árlejtésen vállalatba fog adni.

Vállalkozni szándékozókát felhívom, hogy az árlejtésre kitűzött fentti időig 100 korona bántópenzzel ellátott bélyeges zárt írásbeli ajánlatokat hozzám annyiával is inkább adják be, mivel a később beérkező ajánlatokat figyelembe venni nem fogom.

Az ajánlatban megemlítendő, hogy ajánlattevő a részletes árlejtési feltételeket ismeri és azokat elfogadja.

A részletes árlejtési feltételek a II-ik aljegyzői irodában (I-ső emelet 40 szám) hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kolozsvar, 1904. évi március hó 22-én.

Dózsai,
alispán.

Kajnal L.
283 3-3
Kossuth Lajos-utca 17 szám naponta mindenféle friss dunai hal kapható, u. m. Fogas, Harcsa, Ponty, Csuka stb.

Nagypénteken a halárulás Széchenyi-téri zöldsátorba lesz.

Új butor-üzlet!
Olesőbb, mint bárhol.
Több mint 50 szoba saját készítményű asztalos és kárpitos **BUTOR** leggyorsabb, legfinomabb, legszolidabb és divatos kivitelben, több évi jótállás mellett.

Elvállal
saját vagy adott terv és rajz szerint urali, polgári és üzleti

berendezéseket.
Grünfeld H. József és Fia butorgyáros,
Ziller Mór, kárpitos és díszítő
Szentgyörgy-utca 6 sz. (Status-palota). Telefon 430.
158 15-20

KOLOZSVARI
Takarékpénztár és Hitelbank
RESZVÉNYTARSASAG.

Törlesztés és közönséges jelzálog kölcsönöket nyújt hosszabb, vagy rövidebb időre Kolozsvar fekvő bérházakra és bárhol fekvő földbirtokra. Az ügyleteket a leggyorsabban és legelőnyösebben bonyolítja le a kölcsönöket készpénzben fizeti ki. 200 5-*

1903. évi beszerzői kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
1903. évi kolozsvari kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
!!! 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve. !!!

1-35 207

Kállai Lajos motortelepe
Budapest, VI., Gyár-u. 50.
Ajánlja teljes jótállás mellett: benzínmotorait malom- és iparüzemre, valamint villamos benzínkomobil-csépplőkészleteit kettős tisztító-szerkezettel.

Tejes jótállás
kitűnő csépelésért!

A jelenkor legegyszerűbb és legtekélyesebb motortesepplőkészlete.
o o Egyedül létező újdonság! o o

Önműködő, ellenőrző és biztosító szelep.
Ezen motorok bámulatos egyszerűek, gépész nélkül a legjáratlanabb ember is azonnal könnyen kezelheti.

Benzinlocomobilok, szabadalmazott kettős tisztító csépplők Gyár-u. 50. mindenkor üzemből láthatók.
Legújabb motorain terjesztése érdekében gézgépek cserébe vétetnek.

Külön mezőgazdasági géposztály:
gőzgépek, járgányos csépplők, malmok, vetőgépek, daráló stb.

Ezen motortesepplőkészletek felállítására felül tudakozódni lehet:
Báró Komény József uralt Maros-Németi (Erdély).
Szőllő Balint földbirtokos uralt Nagy-Igmánd (Komárom).
Ferenzy György plébános uralt Kopolyszalka (Hont).
Nagy János földbirtokos uralt Bolog (Somogy). stb. stb.

Legbiztosabb olesó üzem! Árjegyzék kíváncsra bórmentve.
Kolozsvari képviselet: Babos és Társa Kolozsvar.

253 4-10

Értesitem
a légszeszfogyasztó közönséget, hogy az ipartörvény értelmében, mint szak-képzett, vizsgázott, iparengedélyvel bíró légszeszvezetési szerelő a légszesz óráról a lámpákig úgy a vezetékek, valamint a felszerelések elkészítésére — **jogosítva** vagyok.

A leggondosabb kivitelben teljesítek minden e szakba vágó munkát, olesón és — **teljes felelősség** mellett!

STRECK JÓZSEF
légszeszvezetési szerelő.

Olesó bevásárlási forrás!

Olesó bevásárlási forrás!

Husvéti vásár!

Van szerencsém az igen tisztelt vevőközönségnek tudomására hozni, hogy összes áruimat a legutányosabb árakra leszállítottam és kérem próbavásárlás által erről meggyőződést szerezni.

Ajánlok legjobb minőségű férfi fehérműt, kalapot, nyakkendő, keztyűt, szővőtarut, esőernyőt és sétatobot stb.

221 6-6

nagy választékban és legutányosabb árak mellett.

Továbbá utazó cikkeket u. m. koffer, necessairek stb. plaidek, kocsitakarók, vadász kabátok, felöltők s ezekhez hasonló cikkeket — **gyári áron!**

Jelen hirdetésemet szíves figyelmébe ajánlv, tisztelettel

Sándor Ágoston és Tsa.

DUPLA VILANYDELEJES
KERESZT vagy CSILLAG.
D. R. G. M. 88503 sz.

gyógyít és felidit jótállás mellett: küszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehézhallás, epilepsia (eskór), idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmisen használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni: meg vagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 kor. idült betegségnekél alkalmazandó.
A kis készülék ára 4 K. könnyebb betegségnél alkalmazandó.

A központi elárusítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföldi részére

SCHEFFER D. SÁNDOR
BUDAPEST, VIII., Bezeredy-u. 3 sz.
196 9-28

ELADÓ
31 drb. mezőgazdasági Bank r. t.-féle részvény
Eladó neve megtekinthető a lap — kiadhatatlan!

Rózsavíz és öntöző illatszerek!

Ibolya,
Gyöngyvirág,
Rosedá,
Borostyán

Ujdonság: Korsó öntözők.
darabja 75 kr.-cár.

stb. illatoknak üvege: 15, 25, 35 és 50 kr.

Burger Frigyes
Angol és francia illatszerek o kaphatók: o
gyógyszertárban és illatszerüzletben, Mátyás kir.-tér 9.
8 89-100

Kaiser hajóval 140 koronáért
Postahajóval 120 koronáért

Bremenből—Amerikába
„KAISER” hajókkal 6-7 nap alatt! Figyelem!

A magyar kormány által új ügynökségek állítottak fel, a melyek Fiumén át irányítják az Amerikába utazó közönséget. Fiuméből azonban 18 napig tart az utazás New-Yorkba és utközben illetőleg Olaszországban több helyen áll meg a hajó. A kinek kedve telik benne, az utazhat ezen hajókkal is, de az új ügynökök senkit nem kényesíthetnek ezen hajókkal való utazásra. Mindenki arra utazhat, a merre akar. Már otthon határozza el magát mindenk, hogy mely irányt fog utazni és ezen elhatározásáról ne hagyja magát utközben senki által lebeszélni vagy félrevezetni. Mindenkinek jogában áll szabad akaratát érvényesíteni és saját pénzéért arra utazni, a merre neki telzik. A ki tehát brémái Kaiser-hajóval kíván utazni, bírtan és minden akadály nélkül utazhat, mert azt beillatni senkinek nem áll jogában. A ki tehát otalmam alatt és csak is Brémán át kíván utazni, az jölelre és címre küldjön be 20 korona előleget és rendelje meg a hajójeget. Aki valamit el nem láthat ok miatt nem utazhat, annak címre küldött pénzt minden levonas nélkül és portmentesen visszazáraztatatom.

MISSLER F. BREMEN
BAHNHOFSTRASSE 30.

206 3-8

Zsirai Mór

fehérmű és kelengye áruháza.

1212 35-x

kat, fehér és színes asztalneműeket, damast és frotir törülközőket, valódi szintartó Zephirek és Cretonokat.

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárusítom. A szükséglet fedezésére kérem a

n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy kész fehérműt és vászon üzletemet a lehető legrövidebb idő alatt — **feloszlatom.**

Raktáromon levő elismert legjobb minőségű áruk, kész női és férfi fehérműeket, Rumburgi, Irlandi, Creas és gypapot vászna-

féléket, valódi szintartó Zephirek és Cretonokat.

Selyem, szövet, batist blousokat és alsó szoknyákat,

női és férfi batist zsebkendőket, minden elfogadható árban kiárusítom. A szükséglet fedezésére kérem a

n. é. közönséget ezen kedvező alkalmat felhasználni. Tisztelettel

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!

Végkiárusítás!